Республика кунĕ ячĕпе, ентешĕмĕрсем!

ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ 2012

Çĕнтерӳ çулĕ

1930 çулхи ноябрĕн 1-мĕшĕнчен тухать

сайт адресĕ: www.put-pobedy.cap.ru

электронлă адрес: print@vurnar.cap.ru

ВĂРНАР РАЙОН ХАÇАЧĔ • 2012 çул • çĕртме /июнь/ уйăхĕн 23-мĕшĕ • шăмат кун • 73-74/10543/ № • Хакĕ ирĕклĕ

ХАКЛĂ ЕНТЕШĔМĔРСЕМ!

Сире Республика кунĕ ячĕпе чун-чĕререн саламлатăп!

Çĕртме уйăхĕн 24-мĕшĕ – Чăваш енре пурăнакансемшĕн календарьти паллă дата. Çак кун 1920-мĕш çулта пирĕн республикăн автономине туса хунă, асăннă пулăм тата 1926-мĕш çулта Чăваш АССР-ĕн пĕрремĕш Конституцине йышăннă хальхи Чăваш Енĕн экономикин тата право тĕлĕшĕнчи никĕсне йĕркеленĕ.

Республикăн нумай нациллĕ халăхĕ йывăрлăхсене тата тĕрлĕ асап-нушана пăхмасăр, историн темле кăткăс тапхăрĕнче те хăйĕн ăс-хакăл пĕрлĕхне тата граждансен хушшинчи тăнăçлăха сыхласа хăварма пултарнă. Çакă Чăваш ене мĕн пур кризиса ăнăçлăн çĕнтерме тата республикăн хальхи тата пуласлăхри çитĕнӳсен никĕсне хывма пулăшрĕ.

Иртнĕ çулсенчи тапхăрта Чăваш ен палăрмаллах çĕнелсе улшăнчĕ. Экономикăна диверсификацилессипе, сывлăх сыхлавĕне вĕренӳ тытăмĕсене, социаллă сферăна çĕнетессипе çыхăннă ĕç малалла пырать, пурнăç шайĕ ӳсет, Чăваш енре пурăнакансене ăс-хакăл тата культура тĕлĕшĕнчен аталанма пулăшас енĕпе чылай ĕç тăватпăр, çемье хаклăхĕсене упраса хăварас тата çирĕплетес тĕлĕшпе те тимлĕн ĕç хуратпăр.

Чăваш Республикин Общество палатине туса хуни гражданла общество институтне аталантарас енĕпе тунă паллă утăм пулса тăчĕ.

Пирĕн тĕп пуянлăхăмăр вăл – çынсем, вĕсен пултарулăх вăй-хăвачĕ, ĕçченлĕхĕ, ырă енне туртăнни. Пĕрле эпир кирек мĕнле тĕллеве те пурнăçлама тата кирек мĕнле йывăрлăха та çĕнтерме пултаратпăр.

Сире, хаклă ентешĕмĕрсем, çирĕп сывлăх, ăнăçулăх, палăртнă мĕн пур ĕçе пурнăçлама иксĕлми вăй-хал сунатăп!

Чăваш Республикин Пуçлăхĕ М.ИГНАТЬЕВ.

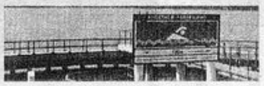

Кĕçех хваттерсене те çитĕ

В.Куликовский, В.Громов тата В.Мешков.

Поселокра пурăнакансен хваттерĕсене пахалăхлă таса шыв тепĕр 1,5–2 уйăхран пыма тытăнĕ, пĕлтерчĕ «Çĕршыври шыв технологийĕсем» тулли мар яваплă общество ертӳçи Валерий Куликовский. Хальлĕхе Кĕçĕн Çавал çинче çĕкленнĕ шыв хранилищин шыв хатĕрлекен станцине ĕçлеттерсе ярассипе тимлеççĕ.

Таса шыва ĕçме те кăмăллă.

ТАСА ШЫВ

Висĕм кун социаллă пысăк пĕлтерĕшлĕ объектри ĕç-хĕлпе Раççейри регионсен аталанăвĕн министерствин ЖКХ департаменчĕн директорĕн заместителĕ Владимир Мешков тата Чăваш Республикин строительство, архитектура тата пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх министрĕ Владимир Громов кăсăкланчĕç.

Хăнасем плотина çинче пулчĕç, шыва тасатакан линисен технологийĕпе паллашрĕç. Малахри кун станцие ĕçлеттерсе шыва тасатса пăхнă. Лабораториализĕ вăл пахалăхĕ енчен стандарта тивĕçтернине кăтартса панă. Таса шыва ĕçлĕ визитпа килнĕ пысăк хăнасене те сĕнчĕç. Чăн та, вăл таса кăна мар, тути те аван, çемçе. Танлаштармалли те пулчĕ: плотинаран ăснă шыв сап-сарă тĕслĕ, тасатни вара – янкăр тăрă.

Шыв хатĕрлев станцийĕн тĕп проектировщикĕ, «Çĕршыври шыв технологийĕсен» ертӳçи Валерий Куликовский пĕлтернĕ тăрăх, шыв управран уçланинчен пуçласа хваттерсене çитичченхи пĕтĕмĕшле цикл сакăр сехетпе танлашать. Вăл икĕ сийлĕ фильтраци витĕр тухать.

Станцие пĕтĕмпех автоматизациленĕ. Цифрăллă контроллерсем хатĕрлекен информаци датчиксем çине пырать. Штатра сахалтан та вун пилĕк çын тăрăшĕ. Лаборатори кунĕн-çĕрĕн ĕçлĕ, мĕншĕн тесен реагентсене те, шыв пахалăхне те вĕçĕмсĕр тĕрĕслев кирлĕ. Цех дежурнăй технолог асăрхавĕнче пулĕ.

Кăçалхи çуркунне хурилищене шыв нумай тулнă. Ейӳ вăхăтĕнче ăна чылай юхтарма тивнĕ, халĕ шлюзсем пилĕк сантиметр таран уçă.

Территорире те пысăк ĕçсем пурнăçланă. Çăтакан фильтрсене, пысра кĕрекен тата таса шыв резервуарĕсене çĕрпе хупланă, тĕп çулсене асфальтпа хытарнă.

Мускав тата Чăваш ен министерство представителĕсем «Çĕршыври шыв технологийĕсен» тата «Спецводстрой» ертӳçисемпе, район администрацийĕн пай пуçлăхĕсемпе татса памалли ыттиыйтусене те сӳтсе яврĕç.

С.ЧИКМЯКОВА.

Лабораторире.

Вăрнарсем те хутшăнаççĕ

Чăваш ен Пуçлăхĕ М.Игнатьев вăрнарсен «Регионсем – чикĕсĕр ĕçтешлĕх» кураври экспозицийĕпе паллашать. 2012 çулхи июнĕн 21-мĕшĕ.

Сăн ӳкерчĕкĕ – район администрацийĕн сайтĕнчен.

Республика кунĕ кăçал та тĕрлĕ мероприятисемпе пуян. Висĕм кун «Контур» курав комплексĕнче 5-мĕш хут «Стратегилле çĕнĕлĕхсен вăхăчĕ» экономика форумĕ уçăлнă. Ĕçлĕ калаçусем тĕпрен илсен «Экспо-контурта», Наци библиотекинче тата суту-илӳпе промышленность палатинче иртеççĕ. Форумсене хутшăнакансен йышĕ 700 çынран та иртет. Хăнасен йышĕнче – Раççей Патшалăх Думин депутачĕсем, федераллă ĕç тăвакан влаç органĕсен, тĕрлĕ субъектсен представителĕсем.

Висĕм кун Шупашкарта ĕçлеме пуçланă «Регионсем – чикĕсĕр ĕçтешлĕх» курав республикăри тата регионсенчи 160 ытла организацине пĕрлештерет. Çак кунтанах халăх ăсталăхĕн «Чăваш ене йыхравлатпăр», «Чăваш енри пĕчĕк тата вăтам бизнес» куравсем ĕçлеççĕ.

Ял хуçалăх техникин «Уй кунĕ–2012» курав-демонстрацийĕ ыран тата тунти кун Шупашкар районĕнчи Хыркасси ялĕнче иртет. Официаллă спонсорĕ кăçал та – «Август» Фирма.

Пĕтĕм Раççейри ал ăстисемпе декоративлă прикладной искусствăн «Ăста Руç» конкурсĕ юбилейлă – 10-мĕш хут иртет. Унта Раççейĕн 17 субъектĕнчен 40 мăстăр килсе çитнĕ.

2-мĕш стр.

ВУЛАКАНСЕНЕ ПĔЛМЕ

«Çĕнтерӳ çулĕ» хаçат редакцийĕнче «Вурнарцы – люди Байконура» кĕнекене туянма пулать. Çĕнĕ кĕнеке Байконур космодромра хĕсметре тăнă тата ĕçленĕ ентешсемпе паллаштарать.

Сенаж, утă хатĕрлеççĕ

ЯЛ ХУÇАЛĂХĔ

Районти ял хуçалăх организацийĕсенче утçи кал-кал пырать. Çĕртме уйăхĕн 22-мĕшĕ тĕлне нумай çул ӳсекен курăксене 1850 гектар çулнă. Симĕс массăран 875 тонна утă, 2190 тонна сенаж хывнă.

Вылăх апачĕ хатĕрлес енĕпе Карл Маркс ячĕллĕ кооперативра тăрăшса ĕçлеççĕ. Ку хуçалăхра сенаж 1500 тонна, утă 80 тонна янтăланă. Вăрнарти аш-какай комбиначĕн хушма хуçалăхĕнче нумай çул ӳсекен курăксене 420 гектар çулнă, 230 тонна утă хатĕрленĕ.

Сенаж хывассипе «Родник», «Хорнзор», «Знамя», «Мураты» хуçалăхсенче те ĕçлеççĕ.

Е.ТОЛСТОВА.

ÇАНТАЛĂК

	Вырсарни кун 24.06	Тунти кун 25.06
кăнтăрла	+23	+23
çĕрле	+12	+15

	Ытлари кун 26.06	Юн кун 27.06
кăнтăрла	+23	+26
çĕрле	+14	+15

«Метеоновости» ИА информацийĕ тăрăх.

Районти «Çĕнтерӳ çулĕ» хаçата çырăнтарас тапхăр вĕçленсе пырать

Район хаçатне 2012 çулăн иккĕмĕш çур çулĕ валли почта урлă илсе тăма 199 тенкĕ те 80 пуспа çырăнтараççĕ, редакцие килсе илмелле – 120 тенкĕпе.

«Çĕнтерӳ çулĕ» хаçата çырăннисем Вăрнар чиркĕвĕн прихучĕ кăларса тăракан «Георгиевский листок» хаçата малашне те тӳлевсĕр илсе тăрĕç.

РАЙОН ХАÇАТНЕ ИЮНĔН 27-МĔШЧЕН КĂНА ÇЫРĂНТАРАÇÇĔ «ÇĔНТЕРӲ ÇУЛĔ» ХАÇАТСĂР АН ЮЛĂР. ЮРАТНĂ ХАÇАТА ÇЫРĂНĂР, ВУЛĂР.

Çĕнĕ пурнăçа çул уçă

Виçĕм кун районта шкулта вĕренсе тухакансен слечĕ иртрĕ. 296 хĕрпе каччă çĕнĕ пурнăça çул уçрĕç.

Выпускниксенчен нумайăшĕ – вĕренӳ хастарĕсем, тĕрлĕ олимпиада-конкурссен, ăмăртусен çĕнтерӳçисем.

Кăçал медалистсем 30-ăн. Çирĕммĕшĕ шкула «ылтăнпа» пĕтернĕ: Вăрнарти 1-мĕш вăтам шкултан – пиллĕкĕн, 2-мĕш шкултан – тăваттăн, Калининăри шкултан – тăваттăн, Санарпуçĕнчи шкултан – иккĕн, Кӳстĕмĕрти, Пăртасри тата Ярмушкари шкулсенчен – пĕрерĕн, Аçăмçырми шкулĕнчен – иккĕн. Кĕмĕл медале вуннăн тивĕçнĕ.

Шкултан тухакансене районти культурăпа кану центрĕнче район администрацийĕн вĕрентӳпе çамрăксен политикин пайĕн пуçлăхĕ Н.Иванов, уттисем саламларĕç. Тĕп площадьре вĕсем çутă ĕмĕчĕсемпе тултарнă тĕрлĕ тĕслĕ хăмпăсене тӳпене вĕçтерчĕç, чăваш эстрада çамрăк юрăçисен концерчĕпе савăнчĕç.

Сыв пуллашу каçĕсем шкулсенче паян иртеççĕ.

С.ЧИКМЯКОВА.

РЕСПУБЛИКĂРА

Пулăшу витĕмлĕ пулĕ

Чăваш ен Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев Раççей регионсен аталанăвĕн министрĕпе Олег Говорунпа тĕл пулнă.

Тĕл пулу вăхăтĕнче Çĕнĕ Шупашкарта «Йăлари хытă каяшсене ĕçлесе хатĕрлесси тата тĕп тăвасси» приоритет инвестици проектне пурнăçлама 2012 çулта РФ Инвестици фончĕн бюджет укçи-тенкине уйăрас малашлăха сӳтсе явнă. Хальхи вăхăтра инвестици проекчĕ тăрăх кирлĕ документсене Раççей регионсен аталанăвĕн министерствине тăратнă. «Тулаш экономбанк» патшалăх корпорацийĕнче тĕрĕслевре. Республика Пуçлăхĕ палăртнă тăрăх – Раççей Инвестици фончĕн бюджет укçи-тенкине явăçтарни республикăра пурăнакансене питех те кирлĕ объекта çывăх вăхăтрах хута ярассине тивĕçтерме май парать.

Сӳтсе явнă тепĕр тема – Канаш хулине, монохулана, пулăшасси. Михаил Игнатьев Олег Говоруна хальхи вăхăтра Канаша модернизацилемелли Комплекслă инвестици планĕ туса хатĕрленине каласа панă. Ăна пурнăçа кĕртни хула йĕркелекен предприятисене пĕр тикĕс аталантарассине тивĕçтерĕ, ĕçлекенсен йышне ӳстерĕ, вĕсен тупăшĕсен шайне пысăклатĕ.

Республикăшăн пысăк пĕлтерĕшлĕ тата тепĕр ыйту – федерацин «2011–2017 çулсем валли йышăннă «Таса шыв» тĕллевлĕ программи» тата ăна Чăваш Республикин территорийĕнче пурнăçласси. Чăваш ен 2005 çултанпа Раççей Федерацийĕнче пуçласа республикăн «Чăваш Республикинчи халăха ĕçмелли паха шывпа тивĕçтересси» тĕллевлĕ программине пурнăçлама тытăннă. 2005–2011 çулсенче программăпа пăхнă мероприятисене пурнăçлама республика бюджетĕнчен 3 млрд тенкĕ ытла уйăрнă. Журналистсен ыйтăвĕсене хуравласа Михаил Игнатьев Раççей регионсен аталанăвĕн министрĕпе ирттернĕ тĕл пулу ăнăçлă пулнине пĕлтернĕ. «Министерствăпа эпир пĕрремĕш кун çеç ĕçлеместпĕр. «Таса шыв» программа тăрăх кăçал 270 млн. тенке яхăн илме шанăç пур. Çынсем çак программа çинчен пĕлеççĕ, ăна вĕçлессе чăтăмсăррăн кĕтеççĕ», – тенĕ республика Пуçлăхĕ.

Çавăн пекех Тăван çĕршывăн Аслă вăрçин ветеранĕсем, çамрăк çемьесем тата граждансен ытти категорийĕ валли пурăнмалли çурт-йĕр тăвас темăна та сӳтсе явнă. «2012 çулхи кăрлачăн 1-мĕшĕ тĕлне пирĕн республикăра пурăнмалли хваттер илме Тăван çĕршывăн Аслă вăрçин 900 ытла ветеранĕ черетре тăнă. Раççей Президенчĕ Владимир Путин хушнипе федераци субъекчĕсем çак тĕллевпе хушма укçа-тенкĕ илеç. Акă, тĕслĕхрен, Чăваш ене 425 млн. тенкĕ параççĕ, ăна илнĕ хыççăн хваттер илмелли черетре 335 ветеран юлĕ, вĕсене çулталăк вĕçлениччен çурт-йĕрпе тивĕçтерме палăртаççĕ», – пĕлтернĕ Михаил Игнатьев.

Каласура пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх ыйтăвĕсене – тарифсене ӳстерессi, сахал тупăшлă çемьесене субсидисем тӳлесси – сӳтсе явнă. «Паян Шупашкарта кашни тăваттăмĕш çемье пурăнмалли çурт-йĕр сферинче пулăшу ĕçĕсемшĕн тӳлеме каялла тавăрса памалла мар субсидисем илет. Эпир Раççей Правительстви йышăннă стандартсене пăхăнатпăр», – тенĕ Михаил Игнатьев. Республика Пуçлăхĕ федерацин тĕллевлĕ программисене пурнăçлани Чăваш ен халăхĕн пурнăç шайне ӳстерме май панине, республика инвесторсем валли тата илĕртӳллĕрех пуласса палăртнă.

В.ВАСИЛЬЕВ.

Вăрнарсем те хутшăнаççĕ

(Вĕçĕ. Пуçл. 1 стр.)

«Раççей çăл куçĕсем» фестиваль 20 çулхи юбилейне паллă тăвать. Çĕршыври 31 регионти, çавăн пекех Белоруссинчи пултарулăх ушкăнĕсем хăйсен юрри-ташшипе тĕп хуламăрти сценăсем çинчен çеç мар, Çĕнĕ Шупашкар, Çĕмĕрле, Канаш тата ытти район-хулара та савăнтарĕç.

Паян тата ыран вара Пĕтĕм тĕнчери V фейерверк фестивалĕн йĕркипе Шупашкар тӳпине çулăм феерийĕ çутатĕ. Тĕлĕнмелле шоупа савăнтаракансем – Шупашкар, Мускав, Челябинск, Тюмень, Минск тата Чăваш енре пĕрремĕш хут – Франци пиротехникĕсем.

Уяв йĕркипе çавăн пекех тĕрлĕ спорт мероприятийĕсем иртеççĕ, çĕнĕ объектсем хута каяççĕ.

Яланхиллех Республика кунне вăрнарсем те активлă хутшăнаççĕ. Регионсем хушшинчи «Регионсем – чиксĕр ĕçтешлĕх» куравра Вăрнар районĕпе паллаштаракан экспозици пулĕ. Ăна Раççейри Истори çулталăкне халалланă.

Творчество коллективĕсем – районти культурăпа кану центрĕ çумĕнчи «Тивлет» ушкăн, «Триумф» трио, Александр Васильевпа Анастасия Кондратьева солистсем, Çĕрпелти «Янгурчей» тата «Чаркли» пултарулăх ушкăнĕ – «Сăрпа Çавал юррисем», «Çĕр пин юрă, çĕр пин ташă çĕршывĕнче», «Чăваш ен кĕввисем – Çĕнĕ хум» фестивальсене хутшăнаççĕ.

С.СВЕТЛОВА.

СУД ТЕНКЕЛĔ ÇИНЧЕ

Явапсăрлăхшăн айăплана

Шалти ĕçсен районти пайĕнче тимленĕ икĕ сотрудника явапсăрлăхшăн айăпланă. Вăрнар район сучĕ оперуполномоченнăй тата милицин участокри аслă уполномоченнăйĕ пулнăскерсене РФ Уголовлă кодексĕн 293-мĕш статйин 1-мĕш пайĕнче палăртнă преступлени тунăшăн айăплă тесе йышăннă.

Уголовлă ĕç материалĕсенче палăртнă тăрăх, пĕлтĕр январĕн 17-мĕшĕнче милици сотрудникĕсем, Кĕçĕн Кипекре 29-ти хĕрарăм сывлăхне сиен кӳнине пĕлтернине илнĕ хыççăн, инкек вырăнне килсе çитнĕ. Кунта вĕсем хĕрарăма пуçран çĕçĕпе амантнине, ку киревсĕр ĕçе 47-ри арçын тума пултарнине палăртнă. Апла пулин те милици ĕçченĕсем пĕлтерĕве регистрацилеме мерăсем йышăнман, çĕçĕпе амантакана тытса чарман, хĕрарăма медицина пулăшăвĕпе тивĕçтерме тăрăшман. Йывăр суранланнă хĕрарăм тепĕр кунне килтех вилсе кайнă.

Ăна çĕçĕпе чикнĕ 47-ри арçын тĕлĕшпе уголовлă ĕç пуçарнă. Вăрнар район сучĕ ăна РФ Уголовлă кодексĕн 105-мĕш статйин 1-мĕш пайĕпе айăпласа 9 çуллăха ирĕкрен хăтарнă.

Шалти ĕçсен районти пайĕн оперуполномоченнăйĕнче тата милицин участокри аслă уполномоченнăйĕнче тимленĕ сотрудниксене 35 пин тенкĕ тата 30 пин тенкĕ штраф хунă.

А.ШАРИН,
РФ Следстви комитечĕн Чăваш Республикинчи следстви управленийĕн районсем хушшинчи Çĕмĕрлери следстви пайĕн ертӳçи юстици майорĕ.

ЫЙТУ-ХУРАВ

? Упăшка Улатăр районĕнчи колонире айăплав вăхăтне иртерет. Ăна пайăх хак параççĕ. Эпĕ унпа пĕрле пурăнма пултаратăп-и?

Л.ИВАНОВА.

Ыйтăва ЧР Юсану учрежденийĕсенче саккунсене пурнăçланине асăрхаса тăракан Шупашкарти прокурор юстици аслă советникĕ А.ЗОТОВ хуравлать:

– РФ Уголовлă пурнăçлав кодексĕн 129-мĕш статйипе килĕшӳллĕн, айăплав йĕркине пăсман граждансене колони-поселени пуçлăхĕн йышăнăвĕпе çемьепе юсану учрежденийĕн территорийĕнче е урăх вырăнти харпăр хăй е арендăна илнĕ çурт-йĕрте пурăнма ирĕк пама пултараççĕ. Ку граждансен колони-поселение уйăхра 4 хутчен кая мар регистрацие килмелле. Регистрацие мĕнле тапхăрта килмеллине колони-поселени пуçлăхĕ палăртать.

Вăрнар тăрăхĕ – истори палăкĕн вырăнĕ

Иртнĕ уйăх пуçламăшĕнче Чăваш патшалăх гуманитари институчĕн археологĕсем Вăрнар районĕнчи шыравра чăн-чăн тупра тупнă. Эрешсен элеменчĕсем тăрăх ученăйсем ку вырăнта хĕрарăмсене пытарнă пулĕ тесе палăртаççĕ

ШЫРАВ

Экспедиципе ăсчахсем пирĕн района ахальтен тухман. Археологсене хаклă вырăн пирки пĕр «ылтăн шыракан», халăхра вĕсене «хура археологсем» теççĕ, (ятне асăнмаççĕ) пĕлтернĕ.

Институт ĕçченĕсем ку вырăн авалхи масар пулнине çирĕплетеççĕ, историйĕпе вăл пирĕн эрăри II–III ĕмĕрсене тавăрать. Археологи уйрăмĕн кĕçĕн сотрудникĕ Николай Мясников вил тăприсем пулнă вырăнта чавса кăларнă экспонатсемпе паллаштарчĕ: акă хĕр виллин пуçĕ çумĕнче тупнă тăм чӳлмек (ăсчахсем ăна пирĕн эрăри 2–3-мĕш ĕмĕрĕсемпе çыхăнтараççĕ), тĕрлĕ амулетсем, шăрçасем, пăхăр тӳме, сăнă вĕçĕ (ученăйсем ку предмет самай «çамрăкраххине» палăртаççĕ, мĕншĕн тесен ăна вил тăпри çинче тупман). Уйăх ытла тăсăлнă шырав çавăн пекех историлле ытти япаласемпе те пуянланнă: кантăк шăрçасем,

Е.Михайлов.

бронза çакăсем, брошкăсем, пусма татăкĕсем, кăкăр çине çакмалли шăратса тунă япала (шӳлкеме прототипĕ), пластинкăллă капăрлăх, хăлха çаккисем тата ытти хӳхĕм япаласем. Вĕсене археологсем 2х2,5 метр виçеллĕ чавнă шурфра çамрăк хĕрачан вилĕм кĕпи çинчен тупнă.

Пĕтĕмпе археологсем пилĕк виле вырăнне чавнă. Керамика ванчăкĕсем, тĕрлĕ тумтир таврашĕсене тупнă.

Институт ĕçченĕсем кашни экспоната шута илеççĕ, анлăн тĕпчеççĕ. «Хура археологсем» пек вĕсем çĕре çăрса-вартаса пĕтермеççĕ, историлле ӳкерчĕке куç умне кăларас тесе тимлĕ ĕçлеççĕ: вĕсене тупăнакан япаласем кăна мар, вилесем мĕнле выртни, вĕсем пĕр-пĕринпе мĕнле çыхăнни те кăсăклантарать. Çĕрĕн пĕр пайне чавнă хыççăн виле вырăнне шăтăкри паллăпа (вăл тĕспе уйрăлса тăрать) палăртаççĕ, пĕчĕк кĕреçепе темиçешер сехет чаваççĕ.

Евгений Петрович Михайлов, Чăваш патшалăх гуманитари институчĕн археологи пайĕн наукăн аслă сотрудникĕ, ку вырăнта 100-е яхăн виле выртма пултарнине палăртать. Тĕлĕнмелле, кунти çĕрсене вунă çул каялла кăна сухалама пăрахнă, вил тăприсем вара тарăн та мар – 70–80 сантиметр. Археологсен шучĕпе кунта 1700–1800 çул каялла пурăннă финн-угор халăхĕсем вырăнĕ çуллĕрех çĕрте тата хăйăрлă пулнăран суйласа илнипе çыхăнтараççĕ.

Специалистсем Вăрнар тăрăхĕнчи шырав ĕçĕсем историшĕн çав тери хаклине тата пĕлтерĕшлине палăртаççĕ, кунта чавса кăларнă экспонатсем вара кĕçех институтăн музейĕнче вырăн тупĕç.

Н.Мясников.

С.ЧИКМЯКОВА.

АСТĂВĂМ

Атте çырнă виç кĕтеслĕ çырусем

Çамрăк чухне эпир темшĕн-çке ĕмĕрлĕхех асăмра хăвармалли япаласене, калăпăр, çырусене, упраса хăварма шутламастпăр. Каярахпа, ватăлсан, вĕсене аса илетпĕр. Хамăрăн тирпейсĕрлĕхе пула хаклă хутсене йĕрсĕр çухататпăр.

Атте, Уйкас Кипекре çуралса ӳснĕ Иван Степанов, вăрçа тухса кайнă чухне хĕрĕх саккăрта, аслă пичче, Валериан Иванов, вун саккăрта пулнă. Вĕсене фронта ăсатнине тĕлĕкри пек çеç астăватăп.

Аттепе пиччерен çырусем час-часах килетчĕç. Пичче – Валерианран кĕçĕнрехххи – тата аппа вĕсене ялти, колхозри лару-тăру çинчен пĕрмаях хыпарласа тăратчĕç. Фронтран килнĕ çырусене манран аслăраххисем хăш числара килнине палăртатчĕç те чĕркесе çиппе çыхса паллă вырăна типтерлĕн пуçтарса хуратчĕç. Чылаях пухăннăччĕ вĕсем. Каярахпа мачча тăррине хăпартса хунăччĕ.

Вăрçă чарăнсан, иртнĕ ĕмĕрĕн аллăмĕш çулĕсенче, кивĕ пӳрте пăсса çĕнетнĕ тапхăрта, çырусене йĕрсĕрех çухатнă. Ун чухне эпир вĕсене хаклама пĕлмен çав.

Юрать-ха аттерен илнĕ виçĕ кĕтеслĕ вунă çырăва Тамара аппа упраса хăварма ăс çитернĕ. Халĕ вĕсене час-часах тытса вулатпăр, хамăрăн ачасемпе мăнуксене те паллаштаратпăр. Кашни çырăва çар цензури пăхса тухнине палăртнă. Лайăх астăватăп: аслă пичче çырăвĕсенчи хăш-пĕр сăмахсемпе йĕркесене вуламалла мар хуратса хунăччĕ – фронтри лару-тăру пирки уççăн çырма юраман. Атте çырăвĕсене вуланă май вăрçă епле хаяр та хăрушă пулнине, тылра та мĕнлерех йывăрлăхсем тӳсме тивнине çĕнĕрен ăнланса илетĕн.

Атте хăй вăхăтĕнче Шăхасанта учителе вĕреннĕ май çырусене пĕр йăнăшсăр илемлĕ шăрçаланă. Виç кĕтеслĕ çырăвĕсене вăл 75724-мĕш номерлĕ уйри почтăран ярса тăнă. Кашнинче тенĕ пекех çак сăмахсемпе пуçланă: «Сывă пурăнатăр-и, чĕппĕмсем Тамара, Илья, Юлия, Вениамин тата чĕппĕмсен амăшĕ Лиза».

«Валерианран сентябрĕн виççĕмĕшĕнче çырнă çырăва илтĕм. Иккĕмĕш хут çăмăл амантăм тесе çырать»,– çапла пĕлтерет атте 1945 çулхи сентябрĕн 30-мĕшĕнче. Валериан – манăн аслă пичче, вун тăххăрти кĕçĕн лейтенант, стрелоксен 214-мĕш полкри взвод командирĕ. Хăй атте патне çыру çырнă хыççăн тепĕр куннех, сентябрĕн 4-мĕшĕнче, Украинăри Харьков хулине ирĕке кăларнă чухне йывăр аманса вилнĕ.

Тепринче атте акă мĕн çырнă: «Илья (ку вун тăваттăри ывăлĕ, манăн тепĕр пичче), çăпанусенчен хăтăлтăн-и? Шкула çӳре, темле йывăр пулсан та вĕренме тăрăш, вĕренни ӳлĕм яланах кирлĕ пулĕ».

«Сирĕн çыруран фермăра миçе пăру пулнине пĕлсе савăнтăм. Тăшмана аякка хăваласа ятăмăр. Йывăр пулсан та чăтăр. Çимелли пĕтсен колхозран ыйтăр. Унтан памасан, çырса хыпарлăр. Тамара (вун улттăри манăн аппа), колхозра тума хушнă хура ĕçе те хутшăн. Вара хăть çимелĕх парĕç. Ку вăхăта чăтса ирттерес пулать. Халь вăрçă нумаях тăсăлмĕ. Тăшмана пурпĕрех çапса аркататпăр»,– ку атте 1944 çулхи март пуçламăшĕнче янă тепĕр çыруран.

Çав çулах, мартăн 12-мĕшĕнче, атте çапла ĕмĕтленет: «Савăнăçлă кунсем килеççех, тăшмана пĕр канăçсăр хăвалатпăр. Юмăç Валериан пурăнать тени тĕрĕс мар пуль. Хамăра лăплантарас тесе çеç çавăн пек калать пуль. Чĕрĕ пулсан ку таранччен çыру çыратчĕ. Вилнĕ тесе военкоматран ахаль хыпарламаççĕ пуль. Ачамсем, тăрăшса пурăнăр. Аннӳ каланă сăмахсене итлĕр. Вĕренме тăрăшăр. Вĕренмен çынна хальхи вăхăтра пурăнма йывăр. Темле пулсан та чăтăр. Вăрçă пурпĕрех вĕçленĕ».

«Мăнкун мĕнле иртрĕ? Мучу патне кайсан пыл çитерчĕ-и? Вăл сире юрататчĕ-ха»,– ку апрельте янă çыруран.

«Урамра лартнă йăмрасем мĕнле ӳсеççĕ? Выльăхсем çăва тĕрĕсех тухрĕç-и? Анкартине мĕнле сухалăр-ши? Çуракине мĕнле ирттерни çинчен хыпарлăр. Эсир кĕтнĕ вăхăта – вăрçă чарăнасса – эпир те вĕçĕмсĕр кĕтетпĕр. Чĕррисем таврăнăпăр-ха. Вилнисем унта ĕмĕрлĕхех юлĕç»,– ялти, килти ĕç-пуçпа кăсăкланнă атте тепĕр çырура.

Вăрçă чарăннă çулхи декабрьте атте киле таврăнчĕ. Ĕмĕрне колхозра ĕçлесе ирттерчĕ, 81 çул пурăнчĕ. Аслă пичче ĕмĕрлĕхех Украина çĕрĕнче выртса юлчĕ. Пурăннă пулсан кăçал 88 çул тултаратчĕ. Вăрçăран таврăннă унăн тантăшĕсем халĕ юлманпа пĕрех.

Вениамин ИВАНОВ.

Мĕн кĕтмелле-ши?

Июнĕн 22-мĕшĕпе 24-мĕшĕ ман кун-çула гранит палăк çинче аркатнăпа пĕрех касса кĕрсе ларнă. Пĕри – тĕнче вăрçин кунĕ, гитлерла фашизм Европăна, тĕрĕссипе, пĕтĕм çĕр чăмăрне хăрушă хура пĕлĕтпе, мĕнпур тавралăха çунтарса кисретекен çиçĕмпе хупăрланă кун. Тепри – этемлĕхе капашсăр катастрофăран çăлса хăварнине паллă тунă кун.

ВĂРÇĂ АЧИСЕН ЯЧĔПЕ

Ăнлантăр, паллах: 1941-мĕшпе 1945 çулсем пирки сăмах пырать. Пĕри мана тăлăха хăварнă. Тепри – тăлăха юлсан та хӳтлĕхсĕр хăварман. Пĕрне – ĕмĕртен ылханатăп. Тепĕрне – ачаран асăнса тав тăватăп. Çар Парачĕсем – ман кун-çул шăпин уявĕсем. Май килнĕ таран, е кинора, е телекăларăм тăрăх, 1941 çулхи ноябрьти Парадпа 1945 çулхи июньти Парада эпĕ темиçе хутчен те курнă, кайранхисене те пăхнă. Мускава хӳтĕлеме 71 çул каялла Парадран тухнисем çĕнтерӳçĕсен ретĕнче ытти Парадсене те хутшăнатчĕç. Совет Союзĕнче ирттернĕ Парадсем манра ялан хавхалану, мăнкăмăллăх çуратнă. СССР арканчăкĕн пайĕпе тăрса юлнă Раççейре, шел пулин те, Аслă Çĕнтерĕвĕн мухтавлă тĕсне çухатса пыратпăр. Оборонăн çар службинче пулса курман министрне асăрхасанах телевизора сӳнтерсе лартатăп.

Хушăран асилтерсе, 1945 çулхи июнĕн 24-мĕшĕнчи Парада ТВ-кăларăмпа кăтартаççĕ. Стройра – фронтсен пĕрлештернĕ полкĕсем, Оборона наркомĕпе Тинĕс-Çар флочĕн çарĕсем, çар академийĕсемпе училищисем, Мускав гарнизонĕсем. Мускавăн Хĕрлĕ лапамĕ тавра мĕн чухлĕ халăх! Çынсен сăнсăпачĕ çанталăка пăхмасăр савăк та хаваслă. Парад ертӳçисенчен пуçласа кунта пурте çĕнтерӳçĕсем.

Иртнĕ вăрçă хирĕнче пирĕн Шăхальтен 56-ăн вилнĕ. Аманса таврăннисем нумай пурăнмарĕç. Майăн 9-мĕшĕнче вăрçă хăрушлăхĕ пирки сăмах каламалăх фронтовик юлмарĕ. «Нимĕн те Германи тĕшне тăмасть!» тенĕ Совет халăхне чура тума тапăнса килнĕ гитлерла фашистсем. «Ăçта çĕнтеретĕр, çавăнта господин пулатăр!» – çавнашкал авăрланă вĕсене фюрер. «Вĕлерĕр те çунтарăр!– явапне Гитлер хăй çине илнĕ!..» Горбачевпа Ельцин вăхăтĕнчен Совет Союзне аркатма кӳлĕннĕ буржуалла пропаганда ансат кăна лозунгсем кĕрлеттерсе вĕçтерчĕ. Усекен ăру ĕçсĕр аптранипе хупахсенче «Гитлер çĕнтернĕ пулсан, Бавари сăрипе айланаттăмăр!», «Эпир пепси суйласа илтĕмĕр!» тесе кăшкăрашрĕ. Д.Сорос хывнă долларпа евро çинче унанă учебниксем историе ачасене тĕрĕс вĕрентмеççĕ. Горбачевпа Ельцин çулĕсенче истори пăсса çырма суя документсем хатĕрлекен штабсем ĕçленĕ. Акă, вĕсем Катыньпе çыхăнтарнă фальшивкăсене Европа сучĕ йышăнманнине пĕлтĕмĕр.

Гитлер çĕнтернĕ пулсан... «Тĕнчене мĕнпур майпа нимĕçсен çавăрса илмелле. Аслă Германи империне туса хума чи малтанах славян халăхĕсене – вырăссене, поляксене, чехсене, словаксене, болгарсене, украинсене, белоруссене тĕп тумалла». (Фюрерăн «Майн кампф» кĕнекинчен). Гиммлер: «Тухăçсенче нимĕç юнĕ кăна пурăнмалла». Борман: «Çак тĕнчере славянсем кирлĕ мар. Вĕсене хутла вĕрентни хăрушă. Пирĕншĕн марионеткăсем усăллărах». «Нимĕç колонисчĕсене вун тăватă миллион чура çитет»,– тенĕ фашистсем. (Ку ĕнтĕ хальхи Раççей пирки Тетчер, Олбрайт каланисемпе пĕр килет). Тыткăна илнĕ салтаксене выçăпа вĕлернĕ. Мирлĕ халăха 20 миллион пĕтернĕ. Çамрăк çынсене 5 миллион таран чуралăха хăваласа кайнă. Совет Союзĕн территорийĕнче таса сывлăш та, интеллигенци те юлмалла мар, тенĕ.

Эпир, вăрçă ачисем, çак тĕрĕслĕхе истори кĕнекисенчен кăна мар пĕлетпĕр. Ăна халь çитĕнекен ăрăва пĕлтересшĕн мар. Капитализма куçнăранпа ĕнтĕ çирĕм çул вăрçă ачисем ашшĕ-амăшĕсемпе – фашизма çĕнтернисемпе пĕрле хывнă никĕс çинче тытăнса тăратпăр (тĕнчери 1-мĕш атом электростанцийĕ, БАМ, çерем уçса тырпул тунă çĕрсем, хăватлă çĕнĕ заводсем, тӳлевсĕр вĕрентӳпе медицина, космос анлăшĕнчи çитĕнӳсем...). Анчах çак çирĕм çулта влаç хăйех промышленноçри 70 пин, ял хуçалăхĕнчи 28 пин предприятие, 20 пин яла тĕп турĕ (иртнĕ вăрçăри çухатусемпе танлаштарăр). Панкрута тухса пыратпăр-çке... Тĕнчери ĕçлĕлĕх организацийĕ (МОТ) Раççей халăхĕн 90 процентне «чухăн» текен категорипе палăртнă... Шел, çамрăксем çакна та пĕлмеççĕ.

Сталин çулĕсенче пире, вăрçă ачисене, патшалăх пулăшнă, тăлăхсене пособи тӳленĕ, шкул урлă тумтирпе, атă-пушмакпа, хут-кăранташпа, учебниксемпе тивĕçтернĕ, вăтам шкулта, училищĕсенче тӳлевсĕр вĕрентнĕ. Хамăр та аптрамастăмăр. Ватăлтăмăр çав – хавшарăмăр, патшалăха кирлĕ мар пулса тăтăмăр. Вăрçă ачисен вăтам пенсийĕ 6 пин тенкĕрен мала мар. Германире – 1270 евро. Ĕçрисем (хуралтисем, санитаркăсем, уборщицăсем) МРОТ виçипе 4600 тенкĕ илеççĕ. Германири МРОТ – 1030 евро.

Ку çырăва унччен хи пекех (Ç.Ç., мартăн 17-мĕшĕ) «Мĕн кĕтмелле-ши?» ятпа çыртăм. Февраль вĕçĕнче «Вăрçă ачисем» юхăмăн учредительнăй съезчĕ пулнăччĕ. Вăрçă ачисене халь те пулин тыл ĕçченĕсем усă куракан пĕчĕк çеç çăмăллăхсемпе тивĕçтермелле. Пĕтĕмĕшле йышăну çавăн пек. Ку тĕллевлĕ закон проектне Госдумăра миллионер-депутатсем тахçантанпах ниепле те пăхасшăн мар. Мĕн кĕтмелли юлать? Июнĕн çак виçĕ кунĕ тарăн шухăша путарать... Кӳренмелли нумай. Аслă Çĕршывăмăра чĕр тамăкран хăтарнă атте-аннесенчен каçару ыйтма тивет. Хур кӳнĕ вăхăтра хăйсемшĕн тăма пултарасла вăй-халлă фронтовиксем юлмарĕç. Ытла чеен сĕмсĕрле улталанăран эпир вĕсен хутне кĕреймерĕмĕр. Ыран, акă, Республика кунĕ – кăвапинчен В.И.Ленин ячĕпе çыхăннă кун. Мускавра çĕнĕ министрсем хăйсен ĕçне Ильич ятне çĕнĕ хăватпа таткаланинчен тытăнчĕç. Чăн-чăн ĕçпе пĕр-пĕр çĕнтерӳ тăвасчĕ...

Влад. ИЛЬИН.

Шăхаль.

Предостережение о недопустимости нарушения закона

Прокуратурой Вурнарского района Чувашской Республики по обращению жителей д.8 по ул. Ашмарова п.Вурнары проведена проверка соблюдения требований жилищного законодательства при осуществлении управления данным многоквартирным домом ООО «Инновационные технологии»

ПРАВО

Установлено, что ООО «Инновационные технологии» с собственниками помещений в указанном многоквартирном доме в соответствии с ч.1 ст. 161 Жилищного кодекса РФ заключены договоры управления многоквартирным домом сроком на 5 лет (до 31.12.2013).

Проведенной проверкой выявлено, что 14 мая 2012 года за подписью директора ООО «Инновационные технологии» собственникам помещений в указанном доме направлены уведомления о расторжении договора управления многоквартирным домом с 1 июля 2012 года.

В соответствии с ч.2 ст. 162 Жилищного кодекса РФ по договору управления многоквартирным домом одна сторона (управляющая организация) по заданию другой стороны (собственников помещений в многоквартирном доме, органов управления товарищества собственников жилья, органов управления жилищного кооператива или органов управления иного специализированного потребительского кооператива либо в случае, предусмотренном ч. 14 ст. 161 настоящего Кодекса, застройщика) в течение согласованного срока за плату обязуется оказывать услуги и выполнять работы по надлежащему содержанию и ремонту общего имущества в таком доме, предоставлять коммунальные услуги собственникам помещений в таком доме и пользующимся помещениями в этом доме лицам, осуществлять иную направленную на достижение целей управления многоквартирным домом деятельность.

Согласно ч.8 ст. 162 Жилищного кодекса РФ изменение и (или) расторжение договора управления многоквартирным домом осуществляются в порядке, предусмотренном гражданским законодательством. Аналогичные нормы прописаны в п.п. 9.3, 9.6 договоров управления многоквартирным домом, заключенным ООО «Инновационные технологии» с собственниками жилых помещений в данном многоквартирном доме.

Статья 450 Гражданского кодекса РФ допускает одностороннее изменение и расторжение договора, если это предусмотрено Гражданским кодексом РФ, иными законами или договором.

При этом в силу ч.2 ст. 450 Гражданского кодекса РФ по требованию одной из сторон договор может быть изменен или расторгнут по решению суда при существенном нарушении договора другой стороной и в иных случаях, предусмотренных настоящим Кодексом, другими законами или договором.

Таким образом, одностороннее без решения суда расторжение договора управления многоквартирным домом ООО «Инновационные технологии» не соответствует требованиям законодательства и нарушает жилищные права собственников помещений в указанном доме.

На основании изложенного, руководствуясь п. 2 ст. 22 и ст. 25.1 Федерального закона «О прокуратуре Российской Федерации»,

ПРЕДОСТЕРЕГАЮ:

Директора ООО «Инновационные технологии» Сантимера Леонида Владимировича, проживающего по адресу: Чувашская Республика, Вурнарский район, п.Вурнары, ул.Банная, д.4, о недопустимости указанных нарушений закона и разъясняю (предупреждаю), что в случае неисполнения требований, указанных в предостережении, вы будете привлечены к ответственности в соответствии с действующим законодательством.

И. МИФТАХУТДИНОВ,
прокурор Вурнарского района советник юстиции.

Об организации занятости подростков

Центр занятости населения организует временную занятость подростков в возрасте от 14 до 18 лет в период всего календарного года. Тем не менее, наибольшая часть подростков, желающих трудиться в свободное от учебы время, приходится на период летних каникул.

Ведомственной целевой программой содействия занятости населения Чувашской Республики на 2011–2013 годы запланировано в текущем году трудоустроить на временные рабочие места не менее 345 подростков.

Временное трудоустройство несовершеннолетних граждан организуется на основании договоров, заключаемых между центрами занятости населения и работодателями.

На 15 июня текущего года заключено 14 договоров с организациями и учебными заведениями района на создание 194 временных рабочих мест для несовершеннолетних граждан.

Центром занятости населения постоянно проводится информационная работа с подростками и их родителями об условиях организации рабочих мест и видах работ, на которые могут быть трудоустроены несовершеннолетние граждане. Соответствующая информация размещена на сайтах и на информационных стендах центра занятости населения, в средствах массовой информации, специалисты центра занятости рассказывают об этом на профориентационных мероприятиях с учащимися общеобразовательных школ.

Подростки трудоустраиваются по профессиям, не требующим специальной подготовки: разнорабочими по благоустройству и уборке территории и 1 подросток трудоустроен в СХПК «Броневик» пастухом.

Таким образом, кроме получения первого в своей жизни трудового опыта, труд несовершеннолетних граждан несет в себе и социальную направленность.

В приоритетном порядке содействие в трудоустройстве оказывается подросткам, находящимся в трудной жизненной ситуации, и подросткам группы «риска»: из числа сирот или оставшихся без попечения родителей, из семей безработных граждан, многодетных, неполных и неблагополучных семей, состоящих на учете в комиссиях и подразделениях по делам несовершеннолетних граждан, что имеет большое значение для профилактики правонарушений среди подростков.

С начала текущего года на временные рабочие места трудоустроено 171 подросток, из них 87 – из числа находящихся в трудной жизненной ситуации и в группе «риска», что составляет 50,8% от общей численности трудоустроенных, в том числе 22 подростка из неполных и многодетных семей, 65 детей из малообеспеченных семей, 1 подросток – Кураков Илья Алексеевич, учащийся Калининской школы, состоящий на учете в КДН. Из 171 подростка 75 человек в возрасте 14–15 лет, 96 человек – в возрасте 16–17 лет.

В текущем году подростки трудились и трудятся на таких предприятиях, как ООО Агрофирма «Гвардеец», СХПК им. Карла Маркса, СХПК «Броневик», СХПК «Хорнзор», СХПК «Янгорчино», а также в Калининском сельском поселении, МОУ «Вурнарская СОШ № 1», МОУ «Вурнарская СОШ № 2».

На финансирование мероприятий по организации временной занятости несовершеннолетних граждан в свободное от учебы время на 2012 год в республиканском бюджете предусмотрено 212 тыс. 500 рублей, из местного бюджета МОУ «Вурнарская СОШ № 1» и МОУ «Вурнарская СОШ № 2» выделено 50,0 тыс. рублей.

УГОЛОК ПОЭЗИИ

Янтарный закат подарил мне тебя.
Касанье ладоней и пламень огня.
И карего взгляда чарующий блик.
Мерцание звезд и луны бледный лик.
Об этом нам лето шептало в листве
В хрустальной и чистой рассветной росе.
А может, так время решило за нас,
Едва унося наши души в Парнас.
Лишь ты стала вдруг
моей сердца тоской,
Единственной, нежной и юной красой.
Надеждой и верой и сладостью грез,
Аспидовым ядом и каплями слез.

***

Я долго буду вспоминать:
Их карий взгляд – спокойствие обмана
Во взгляде гибель и редчайшая краса,
И в нем есть жар и холод ятагана.
Я долго буду вспоминать ладони те,
Что ласку и тепло своё дарили,
И что меня безжалостно убили
В полночной безмятежной темноте.
Я долго буду вспоминать тебя,
Ещё всецело ненавидя и любя,
И откликом израненной души
Мне будит волчий вой в ночной тиши.

В.ГОРКАВЧЕНКО.

Каникулы с пользой

Ученики 7 класса с учителем биологии Ласкиной Г.В. совершили экологический поход в Калининский заказник. Поход проведен в рамках республиканской природоохранной акции «Усынови заказник».

В сборе информации о состоянии природных объектов, о наличии редких видов животных и растений оказали большую помощь специалисты Центра внешкольной работы «Эткер» государственного природного заповедника «Присурский». Кандидат биологических наук, орнитолог, научный сотрудник Присурского заповедника Геннадий Исаков знакомил с птицами, а доцент биологических наук Светлана Иванова – с флорой заказника.

На маршруте длиной 15 км ученики узнали как про обычные виды растений и животных, так и про редкие.

Экологический поход был завершен ночевкой в палатках у реки Большой Цивиль.

Во время летних каникул воспитанники спортивно-оздоровительного лагеря «Солнышко» при Калининской школе продолжили знакомство с достопримечательностями родного края и посетили святой источник близ деревни Хумуши. Директор школы Ефимова Т.П. подробно ознакомила с историей источника Предтеча Иоанна Крестителя. После интересного рассказа дети изъявили желание побывать на источнике.

Детей привлекла красивая местность, где гармонично вписывался скромный домик под красной крышей – купель. Некоторые дети изъявили желание окунуться в святом благородном источнике. Одухотворенные дети посидели на пригорке близ источника и поделились своими добрыми поступками и заветными мечтами.

Дети обратили внимание на плетенный забор, плиты, выложенные вокруг домика, с любовью сделанные руками умельцев. Ребят удивила чистота и аккуратность вокруг источника, которую поддерживают местные жители.

Н.СТЕПАНОВ, М.МАТВЕЕВА, О.АНДРЕЕВА, А.КОНСТАНТИНОВА.

СТАТИСТИКА

Условия труда работающих граждан

Чувашстатом ежегодно проводятся государственные статистические наблюдения за состоянием условий труда работающих на производстве.

Численность работников, занятых во вредных и опасных условиях труда на конец 2011 года составила почти 39 тыс. человек, или более 40% от численности работников обследованных организаций. В том числе в обрабатывающих производствах сосредоточено 68% от численности занятых на работах с вредными и опасными условиями труда, на транспорте – 12%, в строительстве – 10%, в организациях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды – 9%.

На рабочих местах, не отвечающих гигиеническим нормативам условий труда, было занято 26 тыс. человек.

Из общего числа лиц, подверженных профессиональному риску из-за несоблюдения гигиенических нормативов условий труда на их рабочих местах, более 56% работников испытывали воздействие повышенного уровня шума, ультразвука, инфразвука, 42% – работали при повышенной загазованности и запыленности воздуха рабочей зоны, а на 13% работников действовал повышенный уровень вибрации.

На тяжелых работах в Чувашии были заняты около 6 тыс. работников, 30% среди них составляли женщины.

На оборудовании, не отвечающем требованиям охраны труда, работали 392 человека, практически все работники были сосредоточены в организациях по производству транспортных средств и оборудования.

В обрабатывающих производствах и в организациях транспорта на работах, связанных с напряженностью трудового процесса, на конец 2011 года были заняты более 6 тыс. человек, или 7% от численности обследованных организаций.

Законодательством Российской Федерации предусмотрено право работника на компенсации за работу во вредных и опасных условиях труда. По данным обследованных организаций в 2011 году фактические расходы на компенсации и средства индивидуальной защиты составили более 547 млн. рублей, из них 38% израсходованы на оплату спецодежды, спецобуви и других средств индивидуальной защиты, 27% – на оплату труда в повышенном размере, 18% – на оплату дополнительного отпуска, 10% – на оплату молока или других равноценных пищевых продуктов и 7% – на оплату лечебно-профилактического питания. В среднем на одного работника, имеющего право на компенсации, приходилось 3739 рублей.

А. НИКИТИНА,
отдел статистики труда, науки, образования, культуры, торговли и услуг Чувашстата.

Саламлатпăр!

Хаклă тăванăмăр – **Вăрнар поселокĕнче пурăнакан Елена Константиновна КИРИЛЛОВА** – ĕнер 75 çул тултарчĕ. Вăл нумай çул Малти Ишекри библиотекăра, Вăрнарти «Сельхозмонтаж» организацин кадрсен пайĕн инспекторĕнче вăй хунă. Халăха социаллă хӳтĕлевпе тивĕçтерекен пайра та, «Çĕнтерӳ çулĕ» хаçат редакцийĕнче те тимленĕ. Тӳрĕ кăмăлпа тăрăшнăшăн чылай диплом-грамота илме тивĕçнĕ. Хисеплĕ тăванăмăр! Ырă кăмăл, чун ăшши нихăçан ан иксĕлтĕр сирĕнте, чир-чĕр, хуйхă-суйхă аякран пăрăнса иртчĕр. 3 ачу, 5 мăнуку савăнăç кăна кӳччĕр. Сире паллă уявпа чун-чĕререн саламласа çирĕп сывлăх, вăрăм ĕмĕр сунатпăр. Аннӳ– Кликерия Егоровна Шашкина – пекех 100 çулхи юбилее паллă тумалла пултăр.

Мăньял Хапăсри тăванĕсем.

Çеçпĕлле канашлатпăр-и?

ПОЭТА АСĂНСА

Вилсен те пурăнассăм килет тенĕ Çеçпĕл пурнăçран уйрăлнăранпа 90 çул çитрĕ. Иртнĕ пĕр ĕмĕр хушшинче унăн синкерлĕ саманари инкеклĕ кĕске кун-çулĕ чăн чăвашсене çаплах шухăша ярать. Пурăнать иккен-ха. Хамăрпа пĕрлех тейĕпĕр. Пирĕнпе калаçать. Ятлаçать те ахăртнех. Хăтăрать те пуль. Ӳкĕнет. Тĕлĕнет. Тарăхать. Кулянать. Асапланать... Капитализма куçнăранпа савăнса хĕпĕртенине кăна туймастăп, курмастăп... Унăн ячĕпе чăваш ачине (ку ятлă сăввине асра тытăпăр) хисеплемелĕх преми пур-ха ĕнтĕ. Валери Туркай йышши патриотсем ăна пурĕпĕр сыхласа хăварчĕç. Утмăлмĕш çулсенчен тытăнса çак чыса 139 пултаруçă тивĕçрĕ. Çав шутра – писательсем, художниксем, журналистсем, сцена маçтăрĕсем, творчество коллективĕсем. Вăрнар тăрăхĕнчен – Алексей Воробьев, Юрий Айдаш, Анатолий Емельянов, Юрий Попов. Литература критикĕсем, публицистсем, ученăйсем – Президент таранах Çеçпĕле нумай тĕрлĕ ятпа хакларĕç. Поэт-революционер. Поэт-демократ. Сăвăç-новатор. Поэт-патриот. Поэт-гражданин... Политик, общество деятелĕ тесен тè йăнăш пулмасть. Гений – эппин.- Гений вăл– пĕртен-пĕр хăех наци сăн-сăпачĕ. Чи çамрăк генийсен ретĕнчен пăхсан та (Михаил Лермонтов, Константин Иванов, ыттисем) – Çеçпĕл пушшех те çамрăкраххи. Сăввисемсĕр пуçне – кунçулĕ, ĕçĕ-хĕлĕ хăй тăн-пуçа ватмалăх тĕлĕнтермĕш. Шкулта эпир ачасемпе (7–9-мĕш классемпе) ытларах унăн ĕçĕ-хĕлĕ пирки калаçнă («Хыпар» хаçатра эпĕ ку тĕлĕшрен пысăк статья пичетленĕччĕ).

«Пирĕн вăй» ятлă йыхравне Мишша вун тăххăр тултариччен çырнă. «Хура-шур нумай куртăмăр. Нумайранпа мăшкăл чăтатпăр. Чăвашсем, вăхăт ĕнтĕ чĕлпĕрсене хамăр алла илме! Вăхăт çитет, куçсене уçас ĕнтĕ!.. Пирĕн,чăвашсен, хамăр юратнă пуçлăхсенчен чăваш тӳри-шари тусан питĕ аван пулĕччĕ. Хамăра килĕшекен йĕркепе пурăнасчĕ...»

Республика хуçисем çине çӳлелле кармашса пăхăр-ха: пур-и пирĕн чăн чăвашла хăть калаçма та пулин пĕлекен пуçлăхсем? Мĕскĕнсем, шереметсем, Патшалăх Канашне те, Федераци Канашне те таçтан çичĕ ютран тĕкнĕ халиччен палламан-пĕлмен этемсене тăрататпăр (çырлахас марччĕ те – пирĕншĕн кам хута кĕрес пур?). Наци политики çук-ха пирĕн. Çеçпĕл çавă пуласса кĕтнĕ.

«Хальхи саманара пĕтĕм вăй укçара. Укçа пур – вăй пур, укçа çук – вăй та çук. Çавăнпа пирĕн вĕреннĕ çынсем, чăвашăн та вăй пултăр тесе, чăваш Тĕп хысни уçрĕç. Тĕп хысна ӳссе кайĕ те, чăвашăн пысăк чаплă мулĕ, савнă пахи пулĕ. Хамăра мĕнле пурăнма аван, çапла пурăнăпăр, хальхи пек çичĕ ютă сăмсаран çавăтса çухатса çӳремĕччĕ. Пирĕн тĕттĕм пӳртсене те вĕренӳн çути кĕрсе çутатса ярĕ. Вырăс-мĕн мăшкăласан, çĕлĕке пусса лартса, пуçа чиксе, чĕлхесĕр выльăх пек сăмахсăр пулмăпăр. Тĕп чăваш пурнăçĕ пуçланса кайĕ, йĕри-тавра чăваш чĕлхи анчах илтĕнĕ...»

Статйинчи сăмахсене «Чăваш чĕлхи», «Хурăç шанчăк», «Пуласси» сăввисенче каланипе танлаштарăр. Пур-и пирĕн пĕтĕм халăхпа пĕрлешсе (Çеçпĕл калашле, тенкĕрен пуçтарса) хамăрăн хуçалăха аталантарма туса хунă Тĕп Хысна? Акăлчан сăмахĕсемпе тулса пыракан урамсенче, кантурсенче чăваш сăмахĕсене тĕл пулатăр-и? Пухусемпе уявсенче ют чĕлхе кĕрлесе тăрать. Поэт ĕмĕтленни пурнăçа кĕрес-тĕк, укçа валеçекен тӳре-шарашăн хăрушлăх тухса тăрать, чăваш çĕршывĕнчи пуянлăхпа чăваш хăй хуçаланма пултарать. Хальхи пек – буржуйсем çӳлте пĕр апатпа, чухăнсем аялта урăхла апатпа тăранса пурăнасси пĕтет...

«Чăваш хулисенче ирĕклĕ чăвашсем, кăткăсем пек, тăрăшса, хăйсене епле аван çавăн пек, хĕсĕрлеме памасăр, канлĕн ĕçлĕç. Чиркӳсенче хамăр чĕлхепе Турра кĕл туса савăнса юрлăпăр. Кирек ăçта тухсан та чăваш тăлăхăн, мĕскĕнĕн хăраса çӳремĕ...»

Чăваш ĕç тесен кăткăпа пĕрех вĕтĕнсе çӳрет-ха. Анчах та ытларах катара – патракла тĕрмешет. Çумкурăк пуснă тăван çĕре пăрахса инçетре миçе пинĕн тертленнине шута илнĕ статистика та çукçке! Йĕри-тавралăхра тĕрĕсмарлăх суя, ултав, мăшкăл, чеелĕх хуçаланнине Çеçпĕлтен кая мар курса ăшра тарăхатпăр. Çеçпĕл ирĕккĕн, кăшкăрса тарăхнă, халăха çăлма май пуррине ĕненнĕ. Хальхи Раççейре халăхăн 80 проценчĕ ытла влаçа ĕненмест (кунашкал тĕпчев-ыйтăм пур, ТВ кăларăмĕсем ăна сăнасах, пĕлтерсех тăраççĕ). Çеçпĕл ĕненсех тамăка лексе çунса кайнă. Пирĕн апла пулас марччĕ, поэт чĕнĕвне тĕпе хурса, чăваш чĕлхи ячĕпе пĕрлешмех тăрăшасчĕ. Паян эпĕ унăн пĕр пĕчĕк статйине кăна аса илтертĕм. Вăлах, ара, пирте тем тĕрлĕ ыйту хускатать. Паянхи лару-тăрура Çеçпĕл пире мĕнле сĕнӳ-канаш панă пулĕччĕ? Чăвашра халь пушшех те çеçпĕлле хĕрӳлĕх кирлĕ теессĕм килет. Унсăрăн пирĕн ен Чăваш çĕршывĕ пулма пăрахĕ. Çеçпĕле, унăн тĕрĕслĕхне маннă чăваш хăйĕн нацилĕхне çухатĕ. Çеçпĕл, В.Станьял калашле, наци чысне вичмелли мăскал, вырăссем пек калас-тăк, совĕç эталонĕ. Ăна астуса асăннă майăн унăн ыйтăвĕсем çине хуравлама çăмăл маррине асăрхатпăр.

«Вилнĕ хыççăн та пурнăç малалла кайнине, пурте пĕр тан пулнине курассăм килет. Шăпам умĕнче, çак çут тĕнче умĕнче мĕнпе айăпа кĕтĕмши?» (Савнă Нуççи патне янă çырăвĕнчен). Кам та пулин влаçран çапла каланине илтесчĕ!..

Федор Пакрышень (Çеçпĕлĕн Украинăри юлташĕ): «Июнĕн 15-мĕшĕнче ирхине Мишши мана кăнтăрлана таврăнатăп тесе шантарса хăварчĕ. Ĕçне сăран карттусне тăхăнса çаруран тухса утрĕ. Сăранĕ ăна килĕшетчĕ. Калаймастăп: мĕнле туйăм тĕртрĕ-ши мана тусăма калитке леш енĕ таранах сăнаса ăсатмашкăн...».

Унтанпа шăпах 90 çул иртрĕ. Поэт хăй çакăнман теççĕ халь. Тăшманĕсем пулнă...

М.ЯМАНДАЙ.

Çынсен пулăшăвĕ пĕлтерĕшлĕ

Йăлана кĕнĕ тăрăх, май уйăхĕнчен пуçласа октябрь вĕçĕччен, «Мăкăнь» профилактика операцийĕ иртет. Çакă мăкăньтен е кантăртан тунă наркотиксене сарасси çулла палăрмаллах ӳснипе çыхăннă. Тĕп тĕллевĕ – ӳсен-тăранран тунă наркотиксен саккунсăр çаврăнăшĕпе çыхăннă преступленисене тупса палăртасси тата уçса парасси, вĕсене асăрхаттарасси. Кăçалхи операцин пĕрремĕш тапхăрĕ май уйăхĕн 28-мĕшĕнче пуçланнă. Малтанхи кăтартусемпе Раççей Шалти ĕçсен министерствин муниципалитетсем хушшинчи «Вурнарский» пайĕн уголовлă шырав уйрăмĕн пуçлăхĕ полици подполковникĕ Станислав НИКОЛАЕВ паллаштарчĕ:

МĂКĂНЬ -2012

– Районти полици сотрудникĕсем те çак тапхăрта хăй тĕллĕн ӳсекен е юриех лартнă мăкăнь лаптăкĕсене тупса палăртассипе, вĕсене тĕп тăвассипе тимлеççĕ. Çавăн пекех наркотиксемпе усă куракансене тата сутакансене явап тыттарма çирĕп мерăсем йышăнаççĕ.

Районта акă паянхи куна пĕр пахчара 5 тăваткал метр çинчи мăкăне (17 тĕм) тĕп тунă. Наркотикпе усă курса ăс-тăна минретнĕ çамрăксене палăртнă тĕслĕхсем те пулнă. Ку ушкăнри преступленисем тĕлĕшпе икĕ административлă протокол çырнă. Вĕсенчен пĕрне тишкернĕ хыççăн çамрăка 4 пин тенкĕ ытла штраф тӳлеттерме йышăннă. Тепĕр ĕç тĕлĕшпе хальлĕхе тишкерӳ пырать.

Асăрхаттаратпăр, наркотиклă ӳсен-тăрана лартса ӳстернĕшĕн административлă кăна мар, уголовлă явап та тыттарма пăхнă. Хăй тĕллĕн ӳсекен мăкăне пĕтерме çĕр хуçи мерăсем йышăнмасть-тĕк, çакăншăн штраф тӳлеме тивĕ.

Наркотиклă ӳсен-тăран ӳсекен вырăнсене палăртма район çыннисенчен те пулăшу кĕтетпĕр. Наркотик – пĕтĕм обществăна сиен кӳрекен усал, ăна хирĕç пурин те пĕрле кĕрешмелле. Ял поселенийĕсен ертӳçисен, ахаль çынсен те активлăрах пулмалла. Енчен те ялсенче мăкăнь шыраса пухса çӳрекен ют çынсене асăрхарăр-тăк, тӳрех полици пайне 2-50-02 номерпе шăнкăравламалла. Ытларах чухне мăкăнь ӳсекен вырăнсем пушă, хуçасăр çĕрсем çинче, усă курман пахчасенче тупăнаççĕ. Мăкăнь-кантăра çуркунне акса хăварса кайран пухма килнĕ тĕслĕхсем те пулма пултараççĕ. Çакăн пек вырăнсене асăрхасан курмăш ан пулăр, полици сотрудникĕсене пĕлтерĕр.

Наркотиксемпе усă куракансене, вĕсем ăçта пухăннине пĕлетĕр-и, хăйсене ăнланмалла мар тытакан çамрăксене асăрхарăр-и – наркотиксен саккунсăр çаврăнăшĕпе кĕрешес тĕлĕшпе пĕтĕм информаци пĕлтерĕшлĕ. Нимле пĕлтерӳ те тимлĕхсĕр юлмĕ, пурин тĕлĕшпе те тĕрĕслевсем иртерсе кирлĕ мерăсем йышăнатпăр.

И.ЯКОВЛЕВА
çырса илнĕ.

НАРКОТĔРĔСЛЕВ

Пурпĕрех çакланнă

Канашри 37-ри арçын наркотик сутса тупăш тума шутланă. Çемйи, икĕ пĕчĕк ача пурри те чăрмантарман ăна киревсĕр ĕçе явăçма. Анчах чылай вăхăт «ĕçлеймен» вăл, оперативниксем ăна хăвăртах çулса илнĕ. Канаш район сучĕ арçынна 8 çуллăха ирĕкрен хăтарнă.

Хăйĕн хваттерĕнче притон туса хунă арçынна вара Улатăр район сучĕ 4 çуллăха тĕрмене ăсатнă. Арçын хваттерĕнче наркомансене пухăнма ирĕк панă, çакăншăн укçа илсе тăнă.

Атăл леш енче мăкăнь пухса çӳренĕ çамрăксене те Çĕнĕ Шупашкар сучĕ тивĕçлипе явап тыттарнă. Вĕсем пушă выртакан дача участокĕсенче ӳсекен мăкăне пуçтарнă.

Е.РОМАНОВА.

ПИСЬМО В РЕДАКЦИЮ

Недавно трагически оборвалась жизнь Громовой Валентины Васильевны – престарелой одинокой женщины, ветерана труда, проживавшей в поселке Вурнары.

Выражаем сердечную благодарность директору филиала ЗАО Фирма «Август» «ВЗСП» Свешникову В.В., заместителю начальника управления социального обеспечения Савину И.В., начальнику автотранспортного цеха Галкину Л.М., начальнику цеха, депутату районного Собрания депутатов Будановой Е.Х., главе администрации Вурнарского городского поселения Малицкому В.Л., его заместителю Старовойту А.В., а также всем принимавшим участие в похоронах за оказанную моральную и материальную помощь.

Соседи.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

«Хыпар» хаçатсăр ан юлăр!

Хăвăрт аталанса пыракан самана таппинчен юлас мар тесен «Хыпар» хаçата 2012 çулăн 2-мĕш çурри валли çырăнма ан манăр. Васкăр, çырăнтару вĕçлениччен шутлă кунсем юлчĕç. Эпир мĕн чухлĕ йышлăрах – çавăн чухлĕ вăйлăрах, хăватлăрах. Пĕрле чухне йывăрлăхсене çăмăлрах çĕнтерĕпĕр, çĕнни, пахи, ырри патне сулмаклăрах талпăнăпăр.

«Хыпарпа» унăн кăларăмĕсене II çур çул валли почта уйрăмĕсенче июнĕн 29-мĕшĕччен çырăнтараççĕ. Çур çуллăх хак: почта уйрăмĕсенче – 462,60 тенкĕ, «Хыпар-шăмат кун – 156,24 тенкĕ, «Чăваш пичечĕн» киоскĕсенче кулленхи «Хыпар» – 279 тенкĕ, «Хыпар-шăмат кун» – 141 тенкĕ.

«ХЫПАР» издательство çурчĕ.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Григорьев Александр Иванович, ЧР, Вурнарский район, д. Чиршкас-Мураты, ул. Фруктовая, д.6, тел. 89093037361.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР, п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(83537)27470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru, № квалиф. аттестата 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка – 21:09:200201:93.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общей долевой собственности товарищества коллективного хозяйства «Урожай»

С проектом межевания земельного участка можно ознакомиться по адресу: ЧР, п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проекту межевания относительно размера и местоположения границ, выделяемого в счет земельных долей земельного участка принимаются по адресу: ЧР, п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Район энциклопедине хаçат редакцийĕнче тата типографире туянма пулать. Хакĕ – 100 тенкĕ. Вăрнар, Советски ур., 15-мĕш çурт, 2-мĕш хут; Коммунальнăй тăкăрлăк, 4-мĕш çурт.

Администрация Вурнарского района планирует предоставить в аренду следующие земельные участки:

Кадастровый номер земельного участка (категория земель) зем. уч-ка	Месторасположение земельного участка: Чувашская Республика, Вурнарский район	Площадь з/у, кв.м	Целевое назначение	Срок аренды
21:09:280105:610 (земли нас. пунктов)	пгт. Вурнары, ул. Чернышевского	20	для содержания гаража	на 15 лет
21:09:050101:431 (земли с/х назначения)	с/пос Ойкас-Кибекское	688	для с/х производства	на 49 лет
21:09:060201:390 (земли с/х назначения)	с/пос Малояушское	57625	для с/х использования	на 49 лет
21:09:050101:430 (земли с/х назначения)	с/пос Ойкас-Кибекское	5850	для с/х производства	на 49 лет
21:09:280107:212 (земли нас. пунктов)	п. Вурнары, ул. Кирпичная	611	для огородничества	на 10 лет
21:09:230103:545 (земли нас. пунктов)	с/пос Малояушское, д. Тузи-Сярмус, ул. Школьная	56	для строительства и содержания магазина	на 3 года
21:09:280107:213 (земли нас. пунктов)	пгт. Вурнары, ул. Университетская	1214	для строительства индивидуального жилого дома	на 3 года
21:09:280105:608 (земли нас. пунктов)	п. Вурнары, ул. Строительная	98	для содержания сарая	на 3 года
21:09:280105:612 (земли нас. пунктов)	п. Вурнары, ул. Чернышевского	32	для содержания нежилого здания	на 15 лет
21:09:280105:611 (земли нас. пунктов)	п. Вурнары, ул. Чернышевского	16	для содержания гаража	на 15 лет
21:09:280133:519 (земли нас. пунктов)	п. Вурнары	37	для строительства гаража	на 5 лет
21:09:080102:154 (земли нас. пунктов)	с/пос Ермошкинское, д. Кивсерт-Мураты, ул. Лесная	53	для строительства и содержания магазина	на 3 года

РЕКЛАМА ОБЪЯВЛЕНИЯ РЕКЛАМА ОБЪЯВЛЕНИЯ РЕКЛАМА

БЫТОВАЯ ТЕХНИКА **Лидер**

ВСЕГДА НИЗКИЕ ЦЕНЫ

п.Вурнары, ул.Советская, д.23«Б», тел.: 8(83537)2-61-59, 89373948009.

КЕРАМЗИТОБЕТОННЫЕ БЛОКИ

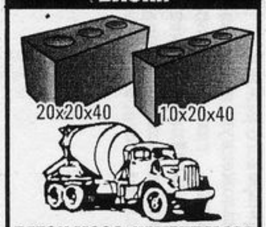

БЕТОН М200 ЦЕМЕНТ М400

НИЗКИЕ ЦЕНЫ

КРЕДИТ

п.Вурнары, ул.Советская, д.23«Б», тел.: 8(83537)2-61-59, 89373948009.

ПО ПРОСЬБЕ ЧИТАТЕЛЕЙ

РАСПИСАНИЕ
движения автобусов с Вурнарской автостанции

МЕЖДУГОРОДНЫЙ МАРШРУТ

Чебоксары 6.00; 6.10; 6.30; 6.38 (тр.); 6.40; 7.05; 7.20 (тр.); 7.35; 7.40 (тр.); 7.50; 8.05; 8.20; 8.30; 8.40 (тр); 9.00; 9.15; 9.20 (тр); 9.35; 9.40 (тр.6); 9.55; 10.25; 10.27(тр.); 10.39 (тр.); 10.45; 11.00; 11.16 (1,5–7); 11.30; 11.40 (тр.); 11.55; 12.15 (тр.); 12.30; 12.48 (тр.); 13.15; 13.30; 13.50; 14.10; 14.17 (тр.); 14.30; 15.00; 15.25; 15.37 (тр.); 15.42; 15.57; 16.10; 16.35; 16.50 (тр.); 16.55; 17.05; 17.15 (тр.); 17.25; 17.40 (тр.); 17.50; 17.55 (1,5–7); 17.58 (тр.); 18.00.

Новочебоксарск 16.20.

Ибреси 8.00 (тр.6); 8.34 (тр.); 9.42 (тр.); 11.17 (тр.); 12.45 (тр.); 14.01 (тр.); 15.08 (тр.); 15.47 (тр.); 17.25 (тр.).

Хирпоси 8.05 (тр.); 9.17 (тр.); 10.30; 12.20 (тр.1–5); 13.20 (тр.); 14.20; 16.01 (тр.); 16.17 (тр.); 17.30.

Кольцовка 6.30; 9.31; 13.40 (тр.); 16.15; 17.10.

МЕЖОБЛАСТНОЙ МАРШРУТ

Москва 8.20 (тр.); 17.40 (тр.).

ПРИГОРОДНЫЙ МАРШРУТ

Аликово	6.00; 9.15; 14.00.
Большие Яуши	5.49 (1–5); 7.30; 11.20; 14.10 (1–5); 17.20.
Калинино	11.15 (1–5); 12.30 (1–5).
Канаш	6.55; 8.30; 10.20; 13.15; 15.00; 17.45.
Кожар-Яндоба	6.20 (1–5); 10.10 (1–5); 12.05 (1–5); 16.11 (1–5).
Орауши	6.40 (1–5); 12.40 (1–5); 16.20 (1–5).
Старые Шорданы	6.15 (1–6); 9.30 (1–6); 12.35 (1–6); 17.15 (1–6).
Сугут-Торбиково	5.51; 11.05.
Шинеры	5.40 (1–5); 7.35; 13.00; 15.10; 17.35.
Шумерля	8.20 (тр.); 17.40 (тр.).
Янгорчино (Орауши)	6.40 (6,7); 7.25 (1–5).

Тр. – транзитный рейс.
1–5; 6,7 – дни недели.

ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА KBE

ГЕРМАНСКОЕ КАЧЕСТВО

ОПТОВЫЕ ЦЕНЫ

Сроки изготовления от 3 до 5 дней
Беспроцентный кредит
Скидка до 20% / Гарантия 5 лет

от 3490 руб.

Телефон: 8(83537)2-61-59, 89373948009.

п.Вурнары, ул.Советская, д.23«Б»

Семья **СНИМЕТ** кв-ру на длительный срок. Т. 89053419549.

БОУ ЧР СПО «Вурнарский сельскохозяйственный техникум» Минобразования Чувашии РЕАЛИЗУЕТ сено в рулонах (люцерна) с доставкой по цене 800 руб.

ООО «Юр Мед» **ПРЕДЛАГАЕТ** анонимное лечение алкогольной и никотиновой зависимости (г.Шумерля, ул.Ленина, 13). Т.89278641910.
Лицензия № ЛО-21-01-000676 от 28.12.2011 г., выдан Минздравсоцразвития ЧР.

Канашский педагогический колледж объявляет прием студентов на 2012 – 2013 учебный год

на **дневное** обучение на базе 9 и 11 классов по следующим **специальностям:**

- Музыкальное образование
- Преподавание в начальных классах
- Физическая культура
- Дошкольное образование
- Дизайн (по отраслям)
- Прикладная информатика (по отраслям: экономика, юриспруденция)
- Парикмахерское искусство

Заявления принимаются с 1 июня по 15 августа 2012 г.

На ***заочное*** обучение на все специальности платно.

Заявления принимаются с 1 июня по 15 сентября 2012 г.

г. Канаш, ул. Комсомольская, д. 33
8 (83533) 2-26-88; 2-12-10.

1086. ЧИП Константинов Григорий Петрович. Льготный ремонт обуви «Эльвира». Всем-всем, имеющим мои купоны – ремонт на летнее время с 50%-ой скидкой. Инвалидам, ветеранам войны и труда – 70%. Принимаем в новом здании напротив РОВД.

КУПЛЮ

964. Овец. Т. 89176503195.

970. Золото. Т. 89876603204.

1042. Срочное фото на документы. Абитуриентам скидки. Фотоцентр «ZOOM», на терр. рынка «Шанс». Т. 8-927-668-83-57.

УСЛУГИ

287. Ремонт ТВ на дому. Гарантия 2 месяца. Т.89063838087.

164. Тамада, музыка, видео. Свадьбы, юбилеи. Т. 89279924925. 12-12

815. Ремонт стиральных машин-автоматов. Т. 89373779125.

1030. ОБШИВКА балконов, лоджий. Т. 89278561415.

Электросварщик. Т. 89876714808.

1062. Каменщики, плотники. Т. 89061345391.

Дом культуры **27 июня** с **9** до **10**
РАДУГА ЗВУКОВ
СЛУХОВЫЕ АППАРАТЫ
ЗАУШНЫЕ КАРМАННЫЕ (пр-во Россия)
Цена: от **5500** до **8000** руб. **Запчасти.**
ЦИФРОВЫЕ (пр-во Дания, Германия)
Цена: от **8000** до **13000** руб. **Подбор.**
Товар сертифицирован. Гарантия 1 год.
ВЫЕЗД СПЕЦИАЛИСТА НА ДОМ БЕСПЛАТНО
Справки по тел. 8-901-866-81-57.
Скидка 500 руб.
Акция! Скидка до 1000 руб. за старый слуховой аппарат при покупке нового слухового аппарата
ИМЕЮТСЯ ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ. НЕОБХОДИМА КОНСУЛЬТАЦИЯ СПЕЦИАЛИСТА.

1054. **ЛУЧШИЕ ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА ЧЕБОКСАР** от недорогих до элитных. Заказ откосов, москиток. Т. 89063802094.

507. **М-н «Рабица» ПРЕДЛАГАЕТ в кредит**: кованые ворота, заборы, туалеты, душевые, беседки, курятники, могильные ограды, навесы. Установим ворота и заборы из собственного материала. Т. 89053420561.

1065. **ЮВЕЛИРНАЯ МАСТЕРСКАЯ:**
– Ремонт и изготовление ювелирных изделий из золота и серебра
– Скупка золота (за 1 гр. 800 руб.), серебра и старинных монет.
Адрес: в здан. бывшей гостиницы, 2 этаж. Т. 89276688501. скидки

1053. **Спутниковое цифровое телевидение ТРИКОЛОР**
Телекарта от 2000 руб. Т. 8-906-385-29-30.

ПРОДАЮ

916. 1-комн. кв-ру по ул.А.Иванова, 4 эт., 32 м², в хор. сост. Мат. капитал, кредит, сертификат. Т. 89276673559.

Трактора Т-25, МТЗ-82.1, плуги, опрыскиватели, косилки, грабли-ворошилки, пресс-подборщики. Все новое. Т. : (8352) 406765, 89278516858.

593. Гравмассу, щебень, керамзит, песок, бетон. Доставка до 30 т. за 1 рейс. Т. 89276687015. 26-13.

743. 3-хкомн. кв-ру. Т. 89278456169.

651. 1-комн. кв. по ул.А.Иванова, 36. Т. 89165795928. 9-8

844. Колодезные кольца, диам. 1,0 м, 0,7 м, 0,53 м, крышки, днища. Доставка. Т. 89093031850. 9-5

892. Кирпичи всех марок, керамзитные блоки, цемент, гравмассу, шифер. Т. 89278433007.

936. Фуражную пшеницу. Т. 89061307591.

988. 2-хком. кв-ру. Т. 89278436161.

1023. 3-хком. кв. с индив. отопл. по ул. Ленина, 109. Т. 89196587016.

1031. Дойных зааненск. коз. Т. 2-69-88.

1036. Сруб б/у, 5,4х6,4. Т. 89063837578.

1046. Сено в рулонах. Т. 89030657492.

1052. 2-хкомн. кв-ру, 50 м², 4 эт., в центре поселка. Т. 89278625617.

1058. Сено. Т: 89276672095, 89278517346.

1060. Красно-белую телку. д.Апнеры. Отел в январе. Т. 89050295364.

1063. 3-хкомн. кв-ру по ул.А.Иванова. Т. 89176590289, 2-57-06.

1064. Тротуарные плиты, бордюры, памятники, ж/б перемычки, пенобетонные блоки. Т.: 89050297217, 89023590201.

1067. 2-хкомн. кв-ру. Т. 89063840880.

1069. Месяч. теленка. Т. 89278433056.

1070. 2-хкомн. кв-ру. Т. 89520206846.

1074. 3-хкомн. благоустр. кв-ру, гараж с погребом и сарай. Т.: 89373908317, 89053417340.

1075. Благоустр. 3-хкомн. кв-ру, 60 м², 2 эт., в центре поселка. Цена договор. Т. 89279967804.

1076. Дойную корову, 4-хмесяч. теленка. д.Пуканкасы. Т. 89030651089.

1079. Зем. уч-к, 783 кв.м, пер.Чапаева, 18 а. Т.: 2-58-46, 89279920821.

1019. Дом в центре п.Вурнары. Т. 89656856335.

ТРЕБУЮТСЯ

679. Персонал. Т. 89196691449.

773. Штукатуры-маляры. Т.: 89255895253, 89370124127.

969. Водители на грузовые автомобили. Т. 89033227561.

В Москву **ТРЕБУЮТСЯ фасовщицы, грузчики.** Питание, проживание и служебный транспорт – БЕСПЛАТНО. Вахта. Выезд группами до предприятия. Гарантии. З/п 25 000–35 000 руб. Тел.:8(8352)29-50-30, 29-80-30.

ОАО «Вурнарыдорстрой» срочно ТРЕБУЮТСЯ: водители на автосамосвалы КамАЗ, МАЗ; машинист экскаватора и повар. Т. 2-51-83.

Вурнарскому райпо на постоянную работу **ТРЕБУЮТСЯ** продавцы, менеджеры, электрик, повара, штукатуры-маляры. Обращаться по тел.: **2-54-07, 2-55-21.**

Вурнарскому ХПП на постоянную работу ТРЕБУЮТСЯ: охранник-электрик, подсобный рабочий, продавец, водитель автомашин КамАЗ, ГАЗ-53. Телефон 2-53-59.

Срочно! В Москву и МО **ТРЕБУЮТСЯ** фасовщицы, грузчики. ВАХТА – 20/30/45. Жилье, питание, транспорт – бесплатно. З/п от 27 000 руб. Трудоустройство – БЕСПЛАТНО. Т.: 8(8352) 36-42-92, 36-42-94.

Главный редактор АУ «Редакция Вурнарской районной газеты «Çĕнтерӳ çулĕ» («Путь победы») Минкультуры Чувашии – В.В.НИКОЛАЕВ.

Учредители – Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики, АУ «Редакция Вурнарской районной газеты «Çĕнтерӳ çулĕ» («Путь победы») Минкультуры Чувашии.
Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Чувашской Республике – Чувашия, свид. ПИ № 21-00106 ТУ от 23 июня 2010 года.

Адрес редакции: 429220, Чувашская Республика, п.Вурнары,ул.Советская, д.15, 2-й этаж; **Адрес типографии:** п. Вурнары, пер. Коммунальный, 4.

НАШИ ТЕЛЕФОНЫ: главный редактор – 2-52-30, отделы: сельской жизни; экономики и правовой жизни; социальных проблем, культуры и образования; рекламы – 2-52-57, бухгалтерия – 2-55-57, типография – 2-59-40.

Ответственность за точность приведенных фактов, опубликованных в газете, несут авторы, рекламодатели. Рукописи не рецензируются, не возвращаются. Материалы на правах рекламы публикуются под знаком (Р)

Индекс издания 54813. Печать офсетная. Объем 2 п.л. Тираж 4268 экз. Заказ 324.

Çĕнтерӳ çулĕ (Путь победы)

Газета выходит на чувашском языке два раза в неделю – по средам и субботам. Время подписания в печать – 15 ч. 30 мин. По графику – 16 ч.
Отпечатано в типографии АУ «Редакция Вурнарской районной газеты «Çĕнтерӳ çулĕ» («Путь победы») Минкультуры Чувашии.